

PROSJEKT PURA: "VANNOMRÅDE BUNNEFJORDEN MED ÅRUNGEN - OG GJERSJØVASSDRAGET"

Møtegruppe: Prosjektgruppe PURA

Til stede: Anita Borge, vannområdeleder PURA – AB, møteleder
 Pernille Sandemose, Frogn kommune - PS
 Stig Bell, Oppegård kommune – SB
 Reidun Isachsen, Nesodden kommune - RI
 Jan Fredrik Aarseth, Ås kommune – JFA
 Tom Wetlesen, Akershus bondelag - TW
 Lars Martin Julseth, Follo Landbrukskontor – LMJ
 Terje M. Wivestad, Fylkesmannen i Oslo og Viken, miljøvernadv. – TMW

Forfall: Terje Laskemoen, Oslo kommune – TL
 Knut Bjørnskau, Ski kommune – KB
 Estrella Fernandez, Akershus fylkeskommune - EF
 Ola Rosing Eide, Statens vegvesen – ORE
 Sarita Winsevik, Mattilsynet – SW

Møteleder: Anita Borge

Møtested: Møterom Store salong, 2. etg. i Kulturhuset, Ås.

Møtetid: 12.03.2019 kl. 09:00 – 12:00 inkl. lunch

Neste møte: 12.06.2019 kl. 09:00 – 12:30 inkl. lunch
 Møterom Store salong, 2. etg. i Kulturhuset, Ås.

Referent: Reidun Isachsen

Forkortelser i kolonne for "Ansvarlig": Se liste over "Til stede" og "Forfall"

Sak nr.	Tema	Vedtak / oppfølging	Ansv
1	Godkjenning av referat fra møtet 11.12.2018	Det var ingen kommentarer til referatet. <u>Vedtak:</u> Referatet godkjennes og legges ut på web-siden.	AB

2	Årsmelding for PURA 2018	Forslag til årsmelding for 2018 ble sendt prosjektgruppen 01.03.2019. Det har ikke kommet inn kommentarer. Nytt av året er kapittel 5, "Kommunenes utgifter til tiltaksorientert vannkvalitetsovervåking", i tråd med vedtak i prosjektgruppen 11.12.2018. <u>Vedtak:</u> Årsmeldingen godkjennes og sendes styringsgruppen for godkjenning der, før publisering på www.pura.no	AB
3	Tiltaksorientert vannkvalitets-overvåking i PURA	• <u>Årsrapport 2018, status</u> 2019 er siste opsjonsår for kontrakt med NIVA og Faun. Statusmøte 4. februar med NIVA og Faun, referat ligger på hjemmesiden. Alt i rute for rapport 2018. NIVAs rolle i forhold til Faun ble diskutert på møtet. Ingen endringer i oppbygging av rapport. NIVA leverer et første utkast til rapport når PURA har levert sine bidrag: Tilførselsdata fra KOS-gruppen og resultater fra kjøring av Agricat-modellen. <u>Status for overvåkingen i 2019</u> Bunndyrundesøkelser tas når forholdene ligger til rette for det: Isfrie bekker/elver og mindre snø. Begroingsalger skal også tas senere i sesongen. Trond Stabel slutter i Faun, går over til Norconsult. Faun er varslet om at PURA trenger en skriftlig bekreftelse på at oppgavene han gjennomfører for PURA videreføres. • <u>Anskaffelse av tjenester innen vannkvalitetsovervåking fra 2020</u> Ny kontrakt skal signeres senest 31.12.2019. Ad hoc-gruppe Anskaffelser hadde møte 26. februar. Neste møte 20. mars. Minikonkurranse for anskaffelse av juridisk kompetanse vunnet av Innkjøpskontoret AS. Konkurransereform bestemmes på neste møte m/jurist. Sentrale temaer som diskuteres i ad hoc-gruppen: - eksisterende overvåkingsprogram under lupen – parametere ut/inn - andre påvirkningstyper enn eutrofiering (salter, metaller, partikler, humus) - kommunenes egne overvåkingsdata bør trekkes mer inn - bør trendanalyser mer inn i vurderingene? - hvordan fange opp effekter av klima, miljøgifter, mikroplast? - miljøgifter: Hvordan finne frem til parametere det er riktig å overvåke i PURAs vannområde? Diskusjonene landes på møtet 20.03.2019, deretter begynner arbeidet med kravspesifikasjonene. Terje: Det er kommet ny veileder for klassifisering av miljøtilstand, denne blir retningsgivende for riggingen av vårt overvåkingsprogram. Hva får vi ut av fiskedata? Vurdere hyppighet på prøvetakingen. Mange aktører i markedet nå. Overvåkingen av Bunnebotn og Bunnefjorden kjøres gjennom Fagrådet. Der er NIVA inne igjen som utøver. <i>Tas til orientering</i>	AB KB

4	Nytt fra vannregionmyndigheten	Estrella var ikke til stede på møtet, Anita orienterte. Det var møte i Vannområdeforum med vannområdeledere, fylkesmenn og fylkeskommuner i vannregion 1, 07.03.2019. Anita redegjorde fra møtet med supplering fra Terje W. - uvisshet hos vannregionmyndigheten Østfold fylkeskommune om oppgaver fra 01.01.2020, da ny fylkeskommune Viken etableres. - det planlegges en scenariokonferanser i forbindelse med plandokumentene. Konsekvensanalyse for planene skal utarbeides. Prøver å få et mer levende dokument, forankring, involvering blir viktig. - gruppearbeid om "hvordan aktivere de som bør mene noe om planene, på et tidlig tidspunkt?" - bruk av Glommodata – hvor aktuell er dette nå når vi har oppdatert Vann-nett? - presentasjon av aktuelle tema/prosjekter ved vannområdelederne. PURA presenterte prosjektet utbedring og sikring av Skibekken - FMOV presenterte kort Grunnforurensningsdatabasen. Oppdateringsjobb. Viktig dokument i forhold til byggetillatelser mm. Etterslep på innlegging av data. Kurs for kommunene skal holdes i regi av Miljødirektoratet. Akershus fylkeskommune flytter i juni 2019 midlertidig inn i andre lokaler i Oslo sentrum, men skal på sikt inn i nytt bygg i Sandvika. Vannforvaltningen i Viken skal ligge i en ny administrativ gruppe kalt Planlegging i ny avdeling Miljø. <i>Tas til orientering.</i>	AB EF
5	Temagruppene	Gjelder alle temagruppene: For en mer detaljert redegjørelse for sakene: Se referater fra møtene i temagruppene på PURAs hjemmeside. <u>Temagruppe Landbruk.</u> Siste møte: 28.02.2019 Neste møte: 06.06.2019 • Regionalt miljøprogram for jordbruket (RMP) Oslo og Viken 2019-2022 er ferdig. Programmet inneholder bl.a. omtale av miljøutfordringer og mål for jordbruket i det nye fylkesmannsembetet, prioritering av områder for vannmiljø og kulturlandskap, prinsipper for prioritering av tiltak og forskrift om regionale miljøtilskudd. Programmet inneholder også føringer for SMIL, Spesielle Miljøtiltak i Landbruket og drenering. Alle områder under marin grense er prioritert i vannområdene. I PURA skal virkemidler som går til forurensning prioriteres fremfor kulturlandskapstiltak. Forskrift for regionale miljøtilskudd er vedtatt, men ikke sendt ut. Miljøavtale: Flere tiltak samtidig gir ekstra tilskudd. Blant annet tilskudd ved bruk av egenprodusert kompost, såing av vekster for pollinerende insekter i kantsoner/randsoner. Tom informerte om at det foreløpig ikke er så mye kunnskaper om såfrø ol. hos forhandlere.	LMJ

		• Terje orienterte om virkeområder, områder som skal ha miljøkrav. Miljøvernavdelingen har fått oppdrag fra Landbruksavdelingen om å plukke ut virkeområder i vannområdene. Sendt til vannområdene for gjennomgang. Vannområdene avventer et forslag fra Landbruksavdelingen. Lars Martin påpekte at det var uheldig med lemping av krav i områder der det tidligere har vært miljøkrav. Det kan også by på problemer å forvalte en slik ordning. Temaet skal diskuteres i temagruppe Landbruk før PURA gir Fylkesmannen en tilbakemelding. • Nye erosjonsrisikokart, store forbedringer. Publiseres 01.05 2019 og kan tas i bruk fra høsten. PURA har fått en del større areal i erosjonsklasse 1, nedgang i klassene 2 og 3. Presentasjonen om nye risikokart ved NIBIO sendes gruppa. • Agricat-kjøring. Spørsmål til modellen fra Tore Krogstad, NMBU. Han mener fosfortapene er beregnet veldig høyt. NIBIO har hatt en intern gjennomgang av modellen, og konkluderer med at den er riktig. Agricat-modellen kjøres nå for driftsåret 2018. • Landbrukskontoret skal utarbeide nye tiltaksstrategier for miljøvirkemidlene SMIL og Nærings- og Miljøtiltak i Skogbruket (NMSK). Det blir prosess med faglagene og forslag legges fram for politiske utvalg. <i>Tas til orientering</i> <u>Temagruppe Kommunalteknikk, overvann og spredt bebyggelse (KOS):</u> Anita redegjorde for Björn. Siste møte: 07.02.2019. Neste møte: 23.05.2019. Temaer: • Det legges litt om på møtene, de er ikke lenger rene rapporteringsmøter, men brukes til å dele erfaringer og kunnskap om hvordan man jobber i kommunene. Kommunene må rapportere om planer og hvordan de jobber, ikke bare antall meter som saneres osv. • Fokus på overvann • Nedgravde oljetanker er agenda på neste møte. Forbud mot fyringsolje fra 2020. • Gruppen fikk bestilling på rapportering av tilførselsdata fra kommunalt ledningsnett, spredt bebyggelse og tette flater. • Runde rundt bordet på arbeidet med ledningsnett, tilsyn, sandfang osv. • Spesielle hendelser som kan påvirke vannkvaliteten. <i>Tas til orientering</i>	Björn Sederholm

		<u>Temagruppe Biologi/limnologi</u> Anita redegjorde for Knut. Det har ikke vært møte i temagruppen siden siste møte i prosjektgruppen. Neste møte: Ikke avtalt. Temaer: • Et eventuelt utfiske i Østensjøvann var tema på PURA-seminar 14.02.2019. Rapporten er enda ikke oversendt PURA, Anita purrer. Prosjektgruppen får rapporten når den er klar. NIBIO skal gjennomføre prøvefiske i innsjøen i august. Et avgjørende moment blir om det er mye brasme, da øker aktualiteten av et utfiske betraktelig. Terje påpekte viktigheten av å se bort fra grensen på 50 µg P/l for om utfiske kan gjennomføres eller ei, siden innsjøen ligger i et område med marin leire med et naturlig høyt innhold av P. • Det er behov for å se på om flere parameterne skal overvåkes i den tiltaksorienterte vannkvalitetsovervåkingen. Tas inn i arbeidet til ad hoc-gruppe Anskaffelser. • Teknokratisk mulighetsstudie for indre Oslofjord: Samordning av sentral avløpsinfrastruktur rundt Indre Oslofjord. NIVA utarbeider modellen "Modellering av miljøtilstanden i Indre Oslofjord sett i lys av utslippstillatelser og befolkningsutvikling". Møte i Fagrådet 15.03.2019 der status for modelleringen blir presentert. PURA deltar her. • Anskaffelse av tjenester for overvåking av fjorden fra 2020 er avsluttet, NIVA vant oppdraget. Det er oppstartsmøte med NIVA i utvalg for miljøovervåking i Fagrådet 15.03.2019, der PURA deltar. Her vil aktuelle opsjoner som NIVA har foreslått, gjennomgås. <i>Tas til orientering</i>	KB/ AB
6	Status for arbeid i Ad hoc-gruppene	• Skibekken/Finstadbekken – utbedring/sikring Anita orienterte om den økonomiske siden av prosjektet, der deler av PURAs bidrag, Miljødirektoratets bidrag pluss Ski kommunes bidrag nå er utbetalt til utførerne. Resten av utgiftene for tiltaksgjennomføring finansieres ved SMIL-midler. Lars Martin orienterte om status for tiltaksgjennomføringen. Denne er nå snart avsluttet, og det blir en befaring i vår/på forsommeren. Her vil også prosjektgruppen inviteres. Prosjektet ble litt mer omfattende enn først planlagt, da det dukket opp en del ekstra arbeid underveis. En skjøtselsplan for vegetasjonen langs bekken må utarbeides for å sikre en hensiktsmessig skjøtsel av det som nå vokser opp. Det er knyttet stor spenning til om bekken vil stå i mot store nedbørsepisoder fremover. Erfaringer fra Skibekken vil tas inn i et tilsvarende prosjekt for Skuterudbekken/Grytelandsbekken, som skal	AB, LMJ

		gjennomføres i samarbeid med Ås kommune. • Septik fra fritidsbåter – forbud mot utslipp Anita orienterte. Oppegård: Behandling av politisk sak i utvalg for miljø og plan og i formannskapet i uke 12. Ås: Lars Buhler har fått i oppdrag å ta saken videre frem til politisk behandling i Hovedutvalg for teknikk og miljø og kommunestyret. Det må utredes mer om pris for anlegget og beliggenhet. Det foreslåtte arealet er regulert til parkering, og det søkes nå løsninger som muliggjør en etablering av mottak uten å måtte omregulere. Frogn: Forskriften er politisk behandlet og er gjeldende fra 01.06.2019 dersom mottak i Vindfangerbukta er etablert innen den tid. Nesodden: Forskriften er politisk behandlet, det eksisterende forbudet mot tømning er videreført. Anita orienterte om at flere vannområder vurderer et forbud mot utslipp av båtseptik, og PURA har bidratt med dokumenter og kunnskap. <i>Tas til orientering</i>	AB
7	Møte i styringsgruppen 25.01.2019	Anita orienterte fra møtet. Referatet vil bli publisert på www.pura.no etter godkjenning. <i>Tas til orientering</i>	AB
8	Kommunikasjon/ seminarer/ workshops	• PURA-seminar 14. februar 2019: Erfaringer og læringspunkter 39 deltakere. Godt oppmøte fra prosjektgruppen. Fylkesmannen var også godt representert. Positive tilbakemeldinger. Planlegging og gjennomføring av seminaret fungerte meget bra. Ga et fint innblikk i PURAs arbeid. Fint å ha tidlig kontakt med temagruppeledere for felles utarbeidelse av program. Noen praktiske utfordringer under selve seminaret: Mikrofon/lyd/lys burde fungert bedre. • Henvendelse fra frivillige/interesseorganisasjoner: Henvendelse fra Oppegård Rotary, ønske om presentasjon om Kolbotnvann. Anita hadde ikke anledning, henviste til Randi Aamodt i Oppegård kommune. <i>Tas til orientering</i>	AB alle
9	Runde rundt bordet – evaluering av møtet	Bra som vanlig. God møteledelse. Litt roligere møte denne gang. Lærer alltid noe. Nyttig å vite noe om andre instanser. Ryddig møte, mye informasjon fra møteleder.	alle
10	Neste møte	12.06.2019 kl. 09.00 – 12.30.	alle